

Kauw- en slikproblemen bij dementie

Bij personen met dementie kunnen in alle stadia problemen ontstaan rondom het eten en drinken. In deze folder leest u hoe deze kauw- en slikproblemen ontstaan en wat de gevolgen daarvan zijn. Ook leest u wat de logopedist voor de bewoner met dementie kan betekenen.

Wat is dementie?

Dementie is een verzamelnaam voor verschillende ziektes die de hersenen aantasten en waardoor iemand steeds verder achteruitgaat in functioneren. Dementie wordt veroorzaakt door een stoornis in de hersenen. Kenmerkend voor dementie zijn de geheugenstoornissen die steeds erger worden. Daarnaast kunnen er andere stoornissen optreden, zoals gedragsproblemen en veranderingen in karakter. Er zijn ruim vijftig verschillende vormen van dementie. Een veelvoorkomende vorm is de ziekte van Alzheimer.

Kenmerken van kauw- en slikproblemen bij dementie

Een bewoner met dementie kan vaak zelf niet duidelijk aangeven dat hij/zij problemen ervaart rondom het eten/drinken. Het kan ook zo zijn dat hij/zij zich er niet bewust van is. Kenmerken die kunnen optreden bij slikproblemen:

- Verslikken tijdens of vlak na het eten of drinken.
- Kuchens tijdens of na het eten of drinken.
- Eten of drinken loopt uit de mond.
- Voedselresten blijven achter in de mond of in de wangen.
- Moeite met kauwen.
- Het kauwen of slikken doet (zichtbaar) pijn.
- Het gevoel hebben dat voedsel blijft steken in de keel.
- Borrelende stem na het slikken.
- Snellere, hoorbare adem.
- Verandering eet/drinkpatroon. Bijvoorbeeld alleen pap eten.
- Smaakverlies. Geen zin hebben in eten en drinken.
- Veel tijd nodig hebben voor het eten en drinken.

Oorzaken van kauw- en slikproblemen bij dementie

Deze problemen kunnen verschillende oorzaken hebben:

- Niet willen eten en drinken: door bijvoorbeeld verminderde eetlust of omdat de bewoner met dementie niet geholpen wil worden met eten/drinken.
- Het niet begrijpen hoe je moet eten/drinken: doordat de bewoner met dementie het eten niet herkent, de zorgverlener als een vreemde ziet en aanwijzingen niet begrijpt.
- Niet kunnen eten/drinken: door bijvoorbeeld een kauw- of slikstoornis, een droge mond, gebitsproblemen.

Gevolgen

Mogelijke gevolgen van slikproblemen:

- De bewoner eet/drinkt minder, waardoor er kans is op ondervoeding en/of uitdroging.
- De bewoner loopt het risico om een longontsteking te ontwikkelen.
- De bewoner schaamt zich voor zijn slikprobleem en trekt zich terug.
- De bewoner is angstig en benauwd.
- De bewoner kan minder genieten van eten/drinken. Bepaald eten&drinken kan tegen gaan staan.

Het risico van verslikken is dat voedsel, speeksel of vocht in de longen terechtkomt in plaats van in de slokdarm. Hierdoor kan een longontsteking ontstaan, die in sommige gevallen levensbedreigend kan zijn.

Wat doet een logopedist?

De logopedist observeert de tijdens de maaltijd om te beoordelen hoe het eten en drinken gaat en hoe de bewoner met dementie daarbij geholpen wordt door zijn of haar omgeving. Na het afronden van de observatie stelt de logopedist een behandelplan op. Het doel is het verminderen van het probleem met eten en drinken (bijvoorbeeld verslikken) en het verbeteren van de intake. Vaak worden er adviezen aan de zorg en directe omgeving van de bewoner met dementie gegeven met betrekking tot de houding tijdens de maaltijd, de consistentie van het eten en drinken en de wijze van aanbieden.

De logopedist blijft de bewoner met dementie volgen. Indien er sprake is van achteruitgang bij het eten en drinken, biedt de logopedist opnieuw onderzoek en begeleiding aan.

Meer informatie

Wij kunnen ons voorstellen dat u extra begeleiding en/of informatie wilt hebben in deze nieuwe situatie omtrent uw naaste. U kunt dan contact opnemen met de behandelend logopedist.

Contact via het algemene telefoonnummer: 088-3114200

U kunt ook mailen naar logopedie@zinzia.nl